

ПЛАНУВАЛЬНО-ПРОСТОРОВЕ ФОРМУВАННЯ ЗИМОВОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО ЦЕНТРУ В УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ (СЛАВСЬКЕ-АРЕНА-СКІ)

Стаття присвячена проблемі планувально-просторовій організації зимового олімпійського центру в Українських Карпатах. Досвід спеціалістів АКБ «Шульга» та ПП «Горизонт-АЛ» дозволив сформулювати основні засади вибору території для формування спортивно-рекреаційного центру зимових видів спорту.

Починаючи з 70-х років минулого століття за участю фахівців сьогоденних фірм ПП «Горизонт-АЛ» та АКБ «Шульга» створювались гірськолижні комплекси на г. Тростян (с. Славське Львівської обл.), г. Красія (с. Вішка Закарпатської обл.), г. Діл (с. Яблуниця Івано-Франківської обл.), стадіон П'ятихатки (сmt Ворохта Івано-Франківської обл.), г. В. Верх (комплекс «Захар Беркут», с. Волосянка Львівської обл.), г. Гимба (с. Пилипець Закарпатської обл.).

На протязі останніх років АКБ «Шульга» та ПП «Горизонт-АЛ» досліджували та аналізували регіон Українських Карпат з точки зору формування спортивно-рекреаційного центру з можливістю організації змагань найвищого рівня з зимових видів спорту. Аналіз та оцінка природних, містобудівних та соціально-економічних факторів дозволили локалізувати територію, що відповідають поставленим задачам.

Вибір місця проведення гірськолижної програми спортивних змагань високого рівня визначається можливістю виконати вимоги Міжнародної Федерації Лижного Спорту (FIS) до рельєфу, на якому проводяться змагання.

Сьогодні на території Українських Карпат діють декілька десятків рекреаційних комплексів до складу яких входить гірськолижна зона. Основний профіль таких комплексів – є зимовий відпочинок. Існуючі об'єкти зимового відпочинку та спорту можна об'єднати в єдину інфраструктуру. Планувально-просторова організація, в основному, компактна, проте деякі комплекси за умовами рельєфу, формують розосереджену планувально-просторову структуру (мал. 1).

Найбільша компактність планувально-просторової структури (радіус 30 хвилинної доступності) проявляється в околицях сmt Славське Львівської обл. і в околицях курорту Буковель та сmt Ворохта.

Багаторічні дослідження, та передпроектні роботи АКБ «Шульга» та

ПП «Горизонт АЛ» (понад 20 майстер-планів за період з 2001 по 2010 рр.), проведені на території Українських Карпат, дають підстави розглядати в якості потенційно привабливих для організації гірської програми зимових Олімпійських ігор райони з ядром в:

- смт Славське Львівської області;
- смт Ворохта – курорт Буковель Івано-Франківської області.

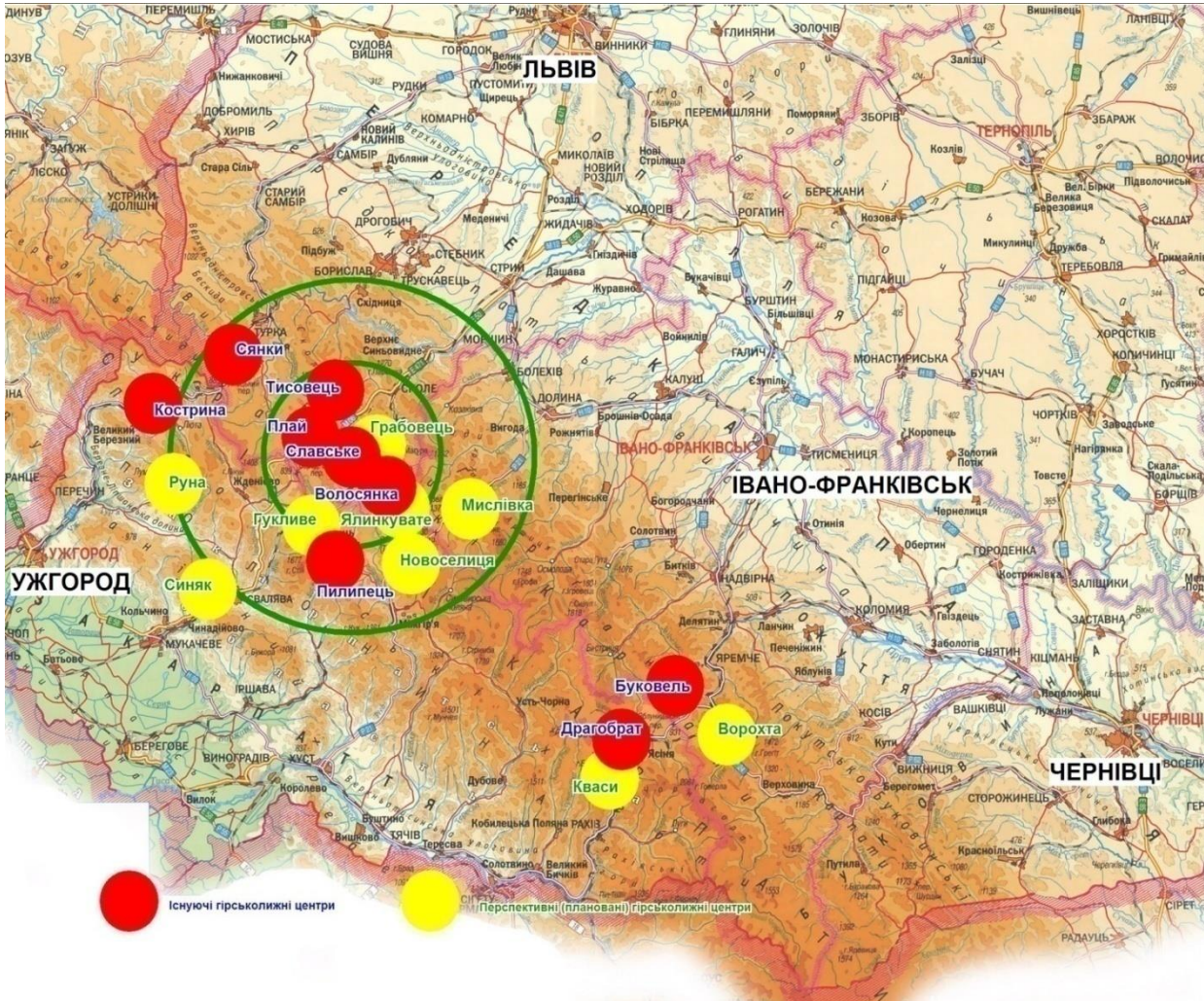

Рис. 1. Розташування найбільших існуючих та перспективних гірськолижних центрів в Карпатах.

У першому випадку центром олімпіади та місцем проведення ігрових та ковзанярських видів олімпійської програми може виступати м. Львів. У другому – м. Івано-Франківськ.

Нами пропонується концепція створення олімпійського центру, де об'єкти гірської частини олімпійської програми розташовані в радіусі 30 хвилинної доступності. Дана концепція, названа «Славське–Арена–Скі», визначає роль смт Славське Львівської області, як планувального ядра (мал. 2).

В околицях Славського розташовані: гірськолижний комплекс ФСТ «Динамо» на горі Тростян (крісельна канатна дорога 2750 м та 7 буксирних витягів), гірськолижний комплекс «Захар Беркут» на горі Високий Верх (парнокрісельна канатна дорога 2700 м та 3 буксирних витяги, а також проєктовані (АКБ «Шульга», ПП «Горизонт», ДП ДІМП «Містопроект» м. Львів) гірськолижні комплекси «Бескид Парк» на хребті гора Гнилице – гора Чорна Ріпа та в урочищі Круг (північні схили г. Тростян – с. Пшонець).

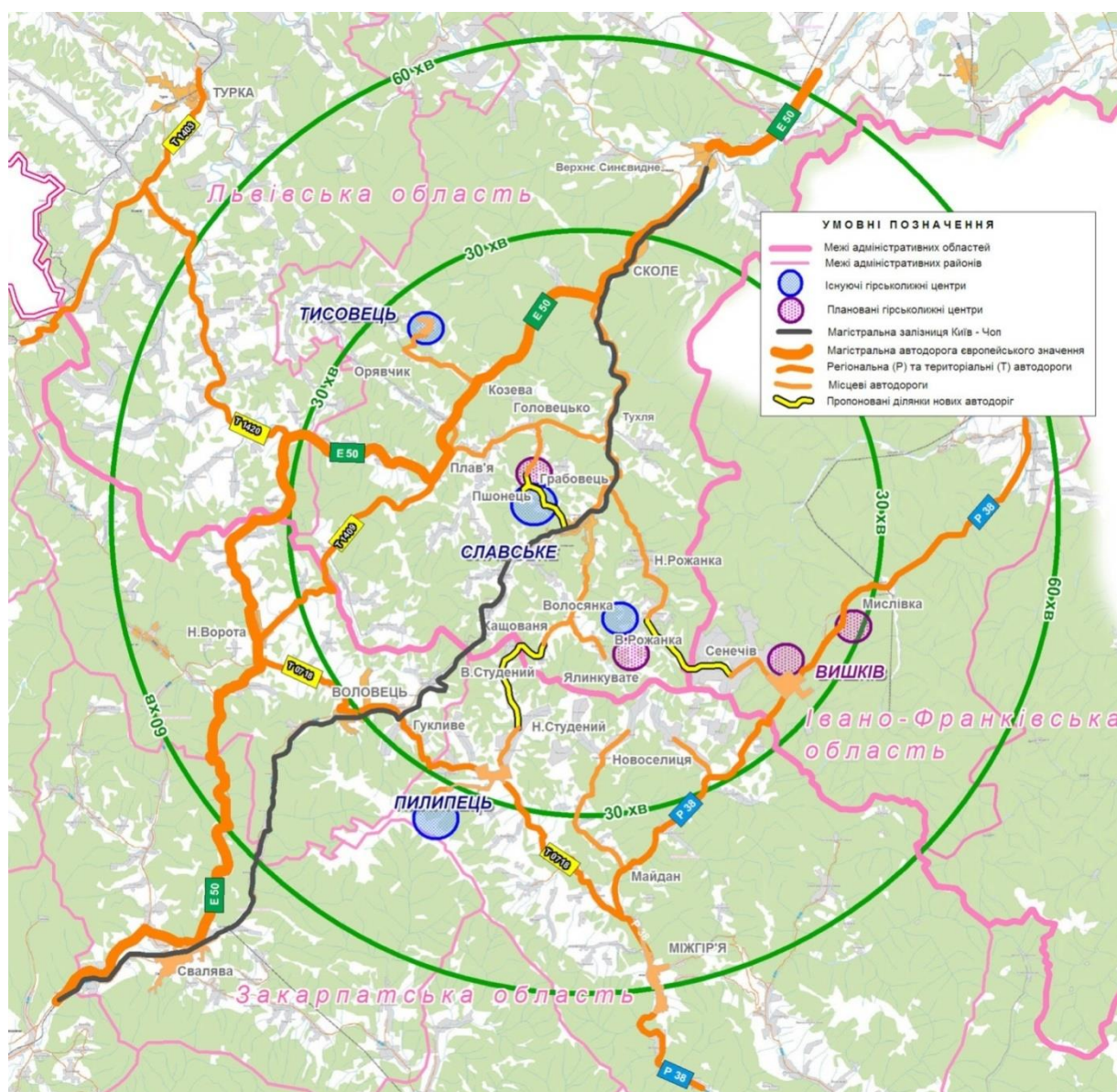

Рис. 2. Схема планувально-просторової організації зимового олімпійського центру.

Облаштування трас швидкісного спуску, супергіганту та гірськолижної комбінації, що відповідають умовам FIS (перепад висот не менше 800 м), пропонується в гірськолижному комплексі на горі Гімба в с. Пилипець Міжгірського району Закарпатської області. Комплекс розташований на

автодорозі територіального значення Т0718, яка з'єднує з магістраллю європейського значення Е50 районні центри Закарпаття Воловець та Міжгір'я.

Планувальна схема гірськолижного комплексу на горі Гимба розроблена ПП «Горизонт» і АКБ «Шульга». В даний час тут діють парнокрісельна канатна дорога 1600 м та 6 буксирних витягів, один з яких є найдовшим в Українських Карпатах (1500 м).

Для інших змагань олімпійської програми (біатлон, лижні гонки, стрибки з трампліну тощо), пропонуються існуюча навчально-спортивна база зимових видів спорту «Тисовець» Сколівського району Львівської області (40 км від смт Славське дорогою через села Тухля – Головецьке – Плав'я – Орявчик), а також спортивно-рекреаційні комплекси поблизу смт Славське і с. Пилипець.

Дуже привабливим місцем для розташування деяких об'єктів олімпійської програми може служити с. Вишків, Долинського району, Івано-Франківської області, де на висоті 800-850 м над рівнем моря є великі за площею ділянки території з малими ухілами.

Для розміщення об'єктів житлової та сервісної інфраструктури пропонується розглядати територію навколо навчально-спортивної бази зимових видів спорту «Тисовець», території населених пунктів Славське, Пшонець, Ялинкувате, Хащованя, Пилипець, Вишків.

Пропонований ареал населених пунктів забезпечений розвинутою транспортною мережею (мал. 3).

Рис. 3. Транспортні зв'язки ареалу олімпійського центру.

Тут проходять магістральна автодорога європейського значення E50 та двохколійна магістральна електрифікована залізниця Київ-Чоп міжнародного сполучення. Віддаленість від переходів Єврокордону становить біля 150 км. В радіусі до 130 км знаходяться міжнародні аеропорти Львова, Івано-Франківська та Ужгорода.

Віддаленість від магістральної автодороги європейського значення E 50 становить:

- смт Славське – 21 км (через с. Плав'я),
- с. Пилипець – 26 км (через с. Нижні Ворота),
- навчально-спортивна база зимових видів спорту «Тисовець» – 12 км (через с. Козева),
- с. Вишків – 74 км (через села Нижні Ворота, Пилипець, Сойми, Торунь Закарпатської обл.).

Підготовка регіону до проведення чемпіонату Європи з футболу 2012 р. забезпечить новий якісний рівень інфраструктури, транскордонних переходів в Закарпатській та Львівській областях, повітряних портів Львова Ужгорода та Івано-Франківська.

В даний час між смт Славське та с. Пилипець існує сполучення автомобільною дорогою місцевого значення через м. Сколе, далі магістраллю E 50 та територіальною автодорогою Т 0718. Віддаль становить біля 130 км.

Дещо коротший шлях (95 км) – через села Тухлю, Головецьке, Плав'я до E 50 (95 км). Використання цієї дороги дозволить значно скоротити шлях між Славськом і Пилипцем, Славськом і Тисовцем, а також значно полегшить та прискорить доступ до основної гірськолижної зони на горі Тростян, як від автомагістралі E 50, так і від дороги м. Сколе – смт Славське (від с. Тухля), через с. Пшонень.

З метою скорочення віддалі та витрат часу на сполучення між смт Славське та с. Пилипець пропонується шлях через села Хащованя (Сколівський район Львівської обл.) та Верхній Студений (Міжгірський район Закарпатської обл.). Такий транспортний перехід дозволить скоротити віддаль між смт Славське та с. Пилипець до 35 км.

Перевезення учасників змагань та туристів між смт Славське та с. Пилипець може здійснюватись і двохколібною електрифікованою магістральною залізницею міжнародного значення Київ-Чоп на ділянці між станціями Славсько та Гукливе – 25 км. Віддаль від станції Гукливе до с. Пилипець автодорогою Т0718 становить 12 км.

Автомобільне сполучення смт Славське і с. Вишків може бути забезпечене через села Нижня Рожанка (Сколівський район Львівської обл.), Сенечів (Долинський район Івано-Франківської обл.).

Відстань від Славського до інших комплексів проведення змагань та

розміщення спортивних та сервісних об'єктів не перевищуватиме 30-45 км.

Наявна та проєктована транспортна мережа дасть змогу організовано розділити потоки туристів (болільників) і учасників змагань (спортсменів, тренерів, офіційних делегацій), що забезпечить вільне та швидке пересування між об'єктами. Рух туристів може бути організований територіальними автодорогами місцевого значення Т0718 і Т1409, регіональною автодорогою державного значення Р38, а також магістральною автодорогою європейського значення Е50. В той же час учасники змагань пересуватимуться найкоротшим шляхом – місцевими дорогами.

Дуже важливим є те, що у цьому випадку запропонована концепція функціонально-просторової організації олімпійського центру у Карпатах використовує багатий рекреаційний потенціал гірських районів трьох областей: Львівської, Закарпатської та Івано-Франківської.

Одним з можливих варіантів для влаштування зимового олімпійського осередку можна розглядати і район з ядром в смт Ворохта – курорт Буковель.

В цьому районі відомим гірськолижно-туристичним центром є гірський оздоровчий курорт Буковель (с. Поляниця Івано-Франківської області). Селище Ворохта відоме як спортивний центр біатлону та стрибків з трампліну.

Як показує аналіз картографічних матеріалів значний гірськолижний потенціал з можливістю облаштування трас довжиною до 4000 м та перепадом висот до 800 м в цьому регіоні має масив хребта Черногора, розташований на межі Івано-Франківської та Закарпатської областей. Зокрема північно-східні схили гір Говерла (урочище Заросляк) та Пожижевська, південно-західні схили гори Гутин Томнатник (полонина Бребенеска), північно-східні схили гори Смотриць. В урочищі Заросляк розташована спортивна база з підготовки лижників (бігові види) та біатлоністів.

Однак, цей район розташований на території Карпатського національного природного парку, що накладає значні обмеження щодо його освоєння.

В порівнянні з пропонованим ареалом навколо смт Славське, район з ядром в смт Ворохта – курорт Буковель має транспортну мережу, віддалену від транспортних магістралей міжнародного значення та транскордонних переходів. Гірські масиви з рельєфом, що відповідає вимогам FIS, труднодоступні в транспортному відношенні.

Важливим фактором на користь «Славське–Арена–Скі» є те, що після проведення чемпіонату Європи з футболу у 2012 р. у цьому регіоні та м. Львові залишиться сформована відповідна транспортна, житлова та спортивна інфраструктура.

Викладена в даній статті концепція планувально-просторового формування зимового олімпійського центру в Українських Карпатах була представлена віце-прем'єр-міністру України Борису Колеснікову та президенту Національного олімпійського комітету України Сергію Бубці в рамках відвідин спортивних баз в Карпатах на Львівщині 2 серпня 2010 р.

Аннотація

Стаття посвячена проблеме пространственно-планировочной организации зимнего олимпийского центра на территории Украинских Карпат. Многолетний опыт работы в этом направлении позволил специалистам АКБ «Шульга» та ПП «Горизонт-АЛ» сформулировать основные критерии выбора территории для размещения и формирования спортивно-рекреационного центра зимних видов спорта.

Annotation

The Article is devoted the problem of a spatial-plan organization of winter olympic center on territory of Ukrainian Carpathians. Long-term experience in this direction allowed the specialists of АКБ «Shul'ga» that PP «GORIZONT-AL» to formulate the basic criteria of choice of territory for placing and forming of sportivno-rekreacionnogo center of winter types of sport.